

Bohatí Chudáci

ROMÁN : : : : MAĎARSKY NAPSAL M. JOKAI

XIX.

Matka a sokyně.

Krásný byl sen hraběcí deery o šťastné budoucnosti po boku milovaného muže a hrozného bylo z něho procitnutí.

Před rozkošnou její duší rozvířila se náhle děsná neprestupná propast, z níž jako by ozývalo se příšerné syčení jedovatých zrádských hadů.

Jaká jest asi celá tato společnost, v níž mladý nadějný muž ani za cenu lásky, za cenu nejvyššího štěstí na světě nedovodě dostati slovu danému? Jaký to svět, v němž takové věci mohou se dít? Jest toho společnost tato vůbec hodna, aby počítá duše v jejím středu prodlévá? Jenom sprostě, surově sobectví jest tady nejvyšším zákonem a zvířecí vášně jest jedinou pobudkou všeho podnikání.

Takové počty a úvahy naplňovaly mysl zklamané hraběcí deery, když přečetla "milostný" listek svého ženicha. Ke své hrůze poznala, že srdce její přiklonilo se k člověku nejvyšší bíděmu, jenž otrokem jest pouhého okamžiku.

Tu, kterou zbožňoval, kterou před celým světem vydával jí za svou nevěstu, zrádně opustil a nyní chce se oženiti a její matkou.

Z jakých důvodů chce asi toto učiniti? Snad proto, že jako manžel odovědě hraběnce bude mítí více peněz? Anebo snad proto, že tato nebude jej nijak omezovati v obyčejném nepořádném životě?

V první chvíli nešťastná dívka nevěděla, co by měla učiniti. Bytost, v jejíž srdci bylo by méně mravní síly a důvěry v Boha, byla by se za okolností takových oddala myšlénkám zoufalým, byla by snad hledala útěchu a zapomnění ve víně.

Jinak tomu bylo však u této dívky.

Uznávala, že ve společnosti tak ničemné děle setrvatí nemůže. Musila odejítí, musila zničiti svazky, jež jí poutaly. Ale musila to učiniti tak, aby ani upomínka, ani jediná tužba nezůstala v srdci její, aby stala se zcela novou, jinou bytostí.

Nikomu neřekla ani jediného slova a na její tvář nebylo znáti ani stopy zármutku.

Jenom matku svoji navštívila v její komnatě a zeptala se jí krátce:

"Jest pravda, matinko, že míváš se státi chudáček?"

"Ano, má drahá, právě chtěla jsem tě připravit na tuto novinu," odpověděla hraběnka a zbledla pod tíží své viny.

Vlastní své deeri ani v oči podívat se při tom nemohla.

Za to dívka upřené zahleděla se v matčinu tvář, v tu tvář, kterou tolikráte byla zlíbala! Musila napjatí všechny své síly, aby opanovala se v tomto okamžiku, aby nevypukla v pláč.

Dlouhý, významný pohled očí deeriňiny jako ostrá dyka vnikal v srdce odovědě hraběnky, jež konečně byla ráda, když dívka nepromluví už ani slova, z komnaty odešla.

Ze služebnictva v zámku nikdo nepozoroval na komtesse nějakou změnu. Byla vřidnou a laskavou ke každému jako dříve. Ano dovedla se i usnáti na životní komornou, kroula svého papouška a vůbec počínala si jako kdy jindy.

Potají opatřila si obnosený oděv, jaký nosivají služebné dívky, a opatrně jej ukryla na břehu jezera pod velikými kameny.

Ryba třeskutá zima, když u večer vyběhla ze zámku a spečovala k osamělému jezeru. Nikdo ji nepozoroval. Matka její měla zcela jiné věci na starosti, než aby hledala svoji deeru.

Na břehu pod širým nebem se převlékla neohájě krutého mrazu. Hladina jezera byla zamrzlá i přeběhla jí spěšně a na druhé straně dala se po silnici k nejbližší železniční stanici.

Ant stopy její nezůstaly ve sněhu, jež husté cesty pokrýval, prudký vítr smetl je a podporoval tak její útek.

S malým košíčkem v ruce, v němž měla několik housek, a v malou částkou peněz, jež stačila právě na zakoupení jízdního lístku do hlavního města, ubírala se takto deera hraběcí na zdražběch do světa. Ničeho s sebou nevezala ze zásoby svých peněz a šperků. Štítla se všeho, co pocházelo z nádherného zámku, jenž přestal býti nyní jejím domovem.

Odvovědě hraběnka v posledních dnech deeri své všemožně se vyhýbala a od okamžiku, kdy musila se přiznati, že olopila vlastní dítě o štěstí a spokojenost, více s ní nepromluví. Teprve pozdě večer, když služebnictvo marně se po komtesse shánělo, počali ji vřáde hledati.

Na břehu zamrzlého jezera našli odložené hedvábné šaty, což dalo podnět k nejrozmanitějším domněnkám. Když pak o nálezu tom podali zprávu hraběnce, nechčila tato již ničeho slyšeti, neboť věděla již všechno. Bylať našla na psacím stolku dopis, jenž psán byl rukou její deery, avšak již nadpis zněl hrozně cize.

Obsah listu byl tento:

"Hraběnko!

"Zajisté dobře víte, proč na vždy opouštím tento dům. Nehledějte mne ani se o to nepokoušejte, abyste mne zpět uvedla v toto místo, jež přestala jsem považovati za svůj domov. Nikdy se již nenavrátím. Avšak nemyšlete si, že dopustím se sebevraždy. Učiním něco mnohem horšího! Vrhnu se v nejbližší kaluži lidské společnosti, stanu se tak bídou a ničemou, že nikdo nebude mítí dosti odvahy, aby ke mně se blížil. Uchýlím se do nejpustších doupat hříchů, stanu se tím, co posud bojím a stydím se vysloviti. Čeche-li, hleďte mne v těchto kalužích, přijďte za mnou mezi otroky hříchů, jež družkou a společníkem stane se nyní Vaše deera. Postarám se o to, aby každý, kdo by ke mně se znáti chtěl, musil se s hrůzou ode mne odvrátiti.

Bůh Vám odpust, jako i já Vám odpouštím! Bůh odpust i tomu, jenž stane se Vaším manželem! Buďte šťastni!

Bezjejmenná."

Hraběnka znala tak málo svoji deeru, že považovala ji za schopnou k doslovnému provedení této strašné hrozby. Vždyť sama byla marnivou a vášnivou a nebylo by tedy divu, kdyby dítě zvrhlo se po matec.

Potlačující slzy a na celém těle se chvěje vsedla rychle do kočáru a v největším trysku dala se dovězti k nejbližší stanici železniční. Marně se poptávala, marně pátrala; nikdo nevěděl takové dívky, jež by se zmizelé komtesse podobala. Zimou se chvějící zněžně postavy kupovaly si u pokladny jízdni lístky třetí třídy; každý, koho hraběnka oslovila, jenom nerad odpovídal, neboť i pouhé otevření úst za třeskuté zimy jest obtížným.

Nezbývalo než telegrafovatí pošťácké policii, jakž ji radil přednost železniční stanice, ježmuž byla vše v krátkosti pověděna. Uvědomiti policejní orgány nejbližších stanic bylo pozdě, než vlak, v němž asi komtessa odjela, byl již daleko.

A také do Pešti došel její telegram jen proto dříve, poněvadž jížda na železnici následkem sněžových vánic byla obtížnou.

Ještě téže noci dostala hraběnka telegramkou odpověď od pošťácké policie, která jí sdělila, že hledaná komtessa nočním vlakem do hlavního města nepřijela.

Zakročeni starého železničního hlídače Adama Kaporu a záměna jedna po nešťastně zvládnul Lydiu Gratulínové uryvnaly hraběcí deeri cestu, aby zmizeti mohla v lidovém moři velikého města.

A také další pátrání po ní konalo se na nepravé stopě. Na žádost hraběncinu prohledávala policie vykrádené dopisy, doputata hříchů, avšak bez výsledku.

Chuděcké žvadelny, jež těles se živila prací rukou svých a jež v prostředech největší chudoby žila pod nepravým jménem, nikdo si nevšiml.

Strážník Johánek tužil sice a věděl více, než nepravá Lydie se domnívala, avšak neměl dosti odvahy, aby naproti této dívce konal jako policista svoji povinnost.

Jak již bylo pověděno, znala odovědě hraběnka svoji deeru tak málo, že pevně věřila v pravidlost její hrozby a byla přesvědčena, že zoufalá dívka vrhla se ve vše života nepustího. Nebyla přece tak necitelnou, aby nezačala chvěti se hrůzou při pomýšlení, že její vlastní dítě jest nyní v účinně nějaké hospódece přednětem pozornosti a touhy sprostých zhyřalů a opilců.

Obrovskou sumu peněz slíbila dáti v odměnu omou policiistovi, který dítě její vyhledá a vynese z těchto kalužin společenského života. A o této veliké sumě věděli velmi dobře strážník Johánek a mohli si jí zasloužiti jenom několika slovy. Nešel však o tyto peníze; jemu bylo milejší, když den co den mohl se zahleděti v jasné oko vzorné dívky, kterou cítil jako světlici, ať slovy toho cíti neuměl.

Z hraběcích její příbuzných nikoho ani ve snu nepadlo, že tato hvězda, jež spadla s nebe v znešené společnosti, přece jen nevyniká ve v náručí hříchů, nýbrž že zachytila se na jediné nitce, na oné nitce, na níž visí existence tisíce chudých dívek; nikdo ani tušiti nemohl, že hraběcí deera odhodlala se pracovati za denní výdělek!

Nikoli! V takovém početlostí nevěř v znešených kruzích nikdo! Vše jiné spíše jest k uvěření, než že u komtesse, uvyklá největšímu pohodlí, odhodlala se k životu tak strasznému.

Avšak zmizení hraběcí deery nijak nezastavilo rozvoj dalších událostí na útulném venkovském zámku. Hraběnka všemožně se o to postarala, aby z úteků její deery nezvniklo veřejné pohoršení. Rozšířila zprávu, že deera uchýlila se do jistého kláštera. Každý tomu věřil a příčinu toho snadno uhořel.

Několik dní komtesse všichni lítovali, potom však se na ni úplně zapomnělo. Ve vzešeném světě zapomíná se dříve a lehčeji než kde jinde!

V dopisu deeriňiny nalezla hraběnka dokonce i jakousi útěchu ve svém zármutku. Domnívala se zbloudilá tato žena, že nyní alespoň má příčinu, aby svoji deeru mohla odsuzovati, aby jí zlořečiti mohla. A v tom právě shledávala ve své početlosti omluvu a očištění pro sebe.

Taková jest již lidská povaha! Ublížili-li někomu, zničme-li jeho nejkrásnější sny a naděje, pátráme ještě po příčinách, bychom ubožáká toho mohli také nenáviděti.

Je to už stará povídka o krásné královně, jež měla kouzelné zreado a kdykoli se v něm zhlédla, vždy jí říkalo: "Jsi krásná, velice krásná, o královno! Avšak deera tvoje sedmikrát jest tebe krásnější!" — A to stačilo, aby nevinná dívka musila zhyznouti. Tato historie opětuje se na světě častěji, než bychom mohli tušiti!

Připravu ke svatbě konány s největší důkladností, jako by se nebylo nic přihodilo. A svatba slavena s okázalostí, jež důstojnou byla bohatého domu hraběcího. Nevěsta při oltáři přitiskla si k očím drahocejný jemný káteček, zdobený umělé vyšívaným znakem, představujícím černou labuť. Netušila v této chvíli, že úmorným vyšívaním tohoto znaku vydělávala si její deera na chleba.

Po odbytých svatebních obřadech a obyčejné hostině nastoupili novomanželé svatební cestu.

Věru jen veliký početilce připadl na myšlénku, aby muž a žena, když už dosáhli, po čem toužili, když už patři sobě, vynáhlili si jediný kus volikého svého štěstí za drobné peníze a na místě se by oddali se sladkému štěstí v útulné domácnosti, vrhali se v omlouvající ruce železničního života, aby každých dvacet minut dávali si křičeti jména stanic do uší, skrátka aby nastoupili tak svanou cestu svatební. Důvěrný řád je jejich a rozostouli laičkování přerušováno jest prouřivým pískáním parostroje a rachotem železničních kol. A kamkoli přijdou, všude jsou přednětem poslušných posádek. Nežáříte pak daří se jim v hostinách, kde snoucí jsou přemlouvati a klu sklepnuti.

Avšak, jak již bylo pověděno, znala odovědě hraběnka svoji deeru tak málo, že pevně věřila v pravidlost její hrozby a byla přesvědčena, že zoufalá dívka vrhla se ve vše života nepustího. Nebyla přece tak necitelnou, aby nezačala chvěti se hrůzou při pomýšlení, že její vlastní dítě jest nyní v účinně nějaké hospódece přednětem pozornosti a touhy sprostých zhyřalů a opilců.

Obrovskou sumu peněz slíbila dáti v odměnu omou policiistovi, který dítě její vyhledá a vynese z těchto kalužin společenského života. A o této veliké sumě věděli velmi dobře strážník Johánek a mohli si jí zasloužiti jenom několika slovy. Nešel však o tyto peníze; jemu bylo milejší, když den co den mohl se zahleděti v jasné oko vzorné dívky, kterou cítil jako světlici, ať slovy toho cíti neuměl.

Z hraběcích její příbuzných nikoho ani ve snu nepadlo, že tato hvězda, jež spadla s nebe v znešené společnosti, přece jen nevyniká ve v náručí hříchů, nýbrž že zachytila se na jediné nitce, na oné nitce, na níž visí existence tisíce chudých dívek; nikdo ani tušiti nemohl, že hraběcí deera odhodlala se pracovati za denní výdělek!

Nikoli! V takovém početlostí nevěř v znešených kruzích nikdo! Vše jiné spíše jest k uvěření, než že u komtesse, uvyklá největšímu pohodlí, odhodlala se k životu tak strasznému.

Avšak zmizení hraběcí deery nijak nezastavilo rozvoj dalších událostí na útulném venkovském zámku. Hraběnka všemožně se o to postarala, aby z úteků její deery nezvniklo veřejné pohoršení. Rozšířila zprávu, že deera uchýlila se do jistého kláštera. Každý tomu věřil a příčinu toho snadno uhořel.

nemilosrdně hřeší na jejich "zamilovanost".

Ovšem poznámky a úvahy tyto platí jen pro obyčejné lidi. Svatební cesty velikých boháčů provázány jsou rafinovanými požitky.

Zvláštní vůz s pohodlnými a měkkounkými sedadly a se vším zařízení, tak že v něm pořádati lze i opravdové hostiny. Ani jízdňmu řádu tak příliš nepodléhají tuto cestovatelé. Kdekoliv se jim zlíbí, opustí vůz, aby pokochoali se ve krásách přírodních anebo aby prohlédli si znamenitosti města.

V Monte Carlo pokusejí se o štěstí při zeleném stolku, v Římě zajdou si pro požehnání do velichrámu sv. Petra, v Neapoli podívají se na vrchol Vesuvu. A tak dále.

Dále? Teba uznati, že hraběnka — vzdor svým osmařicetiletým byla ještě opravdovou kráskou a byla s to upoutati aspoň na nějaký čas muže tak vrtkavého, jakým byl její manžel. Její šitlá postava dodává jí rázu mladosti a svěžeti. Tvář její jest jednou z těch, jež dlouho vzdorují účinkům let. Také hlas jest příjemným, ba lahodným. A což něžně její ruce a nohy!

Nebylo tedy divu, že volba mezi matkou a deerou byla pro šlechtického větroplacha dosti snadnou.

Její cesta po svatbě byla dohou opravdovými líbánkami a neplatí o ní, co výše o svatebních cestách vůbec jsme pověděli.

Ano u velikých boháčů jsou takové cesty přímo užitečné. Manžel, nezvyklý vůbec užitém nějaké práci, nemůže aspoň v této době odeházeti od své vyvolené do klubu mezi hráče nebo ke konským dostihům. Jest aspoň pro dobu této cesty jakási zajatek.

Neboť jakmile se novomanželé vrátí domů do hlavního města, tu veta jest po štěstí.

Hraběnka to nejlépe počítala, neboť její manžel sotva svlékl cestovní šat, již běžel navštíviti své známé z dob dřívějších. A potom bez přestání pokračoval v též neurovaném divokém životě, ježmuž úplně uvykl.

Hraběnka bedlivě svého muže pozorovala. Shledalať, že někdy peníze plýtvá, nákladně hostiny pořídá, drahé koně a kočáry kupuje; jindy zase se nepodezřelejší lehčívá jej navštěvují a již časné ráno se vypyťávají, zdaž již vstal, při čemž vnikají do jeho komnaty, aniz by zaklepal.

Jednou při obědi pokusila se hraběnka manželu svému domluviti.

"Milý Oskare," pravila, "jen za jedno vás prosím, aniz bych vás snad zlobiti chtěla: Nasedejte s všelijakými lidmi u karet."

"S všelijakými lidmi? Ku příkladu? Koho tím vlastně míníte?"

"Myslím, abyste nehrál v karty s lidmi, o nichž nejste přesvědčen, že pověst jejich jest čistá a bezúhoaná."

"Im, co mi do pověsti lidí, s nimiž seznámuji se u karet?"

"To byste měl spíše vědět nežli já! Zdá se mi, že muž vašeho druhu měl by si při volbě své společnosti úzkostlivěji počínati. Jsou lidé, kteří karban provozují z fermele a kteří nedbají pravidel nespoň obyčejlé slušnosti a správnosti."

Manžel její dal se do hlasitého smechu při těchto slovech a něžně si zahrával s její bílou rukou. "Což myslíte, moje drahá, že karetní stůlek jest místem, kde se člověk učí pravidlům slušnosti a poctivosti?"

Naše zodpovědnost

nekončí odevzdáním vám šatů,
Jenom jedna z našich zásad k
Vašemu uspokojení.

**The
Glasgow Tailors**
310 již. 15. ul., Omaha
Jos. Riha, vrchní krejčí

Těž ve Fremont a Grand Island

Frank Svoboda
Umělecký závod
POMNÍKOVÝ

Největší
sklad pomníků
ve Spojených Státech
1215-25 So. 13th Str.
OMAHA, NEBR.
Phones:
Office: Douglas 1872.
Residence: Douglas 5216.

Jsmě zakladateli zdárné prospívající české osady v Kalifornii

bliže města Hamilton City, v údolí Sacramento, jež jest světoznámé svou plodností jak obilou tak i voškerého ovce. Pozemky prodáváme dosud po \$85.00 akr, za kterouto cenu mohou i méně zamožní krajané pořídit si pohodlný domov v krásné Kalifornii.

Dále hledáme kupce na reň o 1100 akrech vřetěného pozemku po \$50 akr, jež by rozdělili na menší dílec, na něž bychom rádi získali jednateřství prodejce.

Máme mnoho jiných rozsáhlých reňů a tistelek akřů za velmi nízké ceny od \$15.00 vře.

Udělejte si příjemný zimní výlet k nám na prohlídku krajiny.

W. J. BULIN & CO.,
Hamilton City, California

**NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST
ED. MAURERA RESTAURANT A
HOSTINEC.**

v čísle 306 Farnam ulice.

Pravá importovaná piva na čepu. PLEZENSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hofbrauerei Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch a světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci.

Kavárna pro dámy na čes se na druhé podlaže.

Metz Bros. Brewing Co.
Telefon Douglas 119

Vaří a lahvuji vyborné jen pivo.

Můžete se na tento starý a osvědčený závod spolehnouti.

HUGO F. BILZ
doručovatel Jettrova "GOLD TOP" lahvového piva

Telefon Douglas 542.

Objednejte sobě jednu tohoto vřeklaného piva. Mám na skladě nejvřetěnější staré kořalky, staré vína, doutnicky a likéry všeho druhu. — Vše za nejnižší ceny.

Jetter's Brewing Co. pivo se čepuje.

Pamatujte sobě číslo 1324 Douglas Str., východo-severní roh.
Úřadovna 117 již. 14. ul.

HUGO F. BILZ OMAHA, NEBRASKA.

Alabama potřebuje 50.000 farmářů

mlékařů a stavitelů dobytka, aby zásobila své lokální trhy maslem, drůbeží, zeleninou, prasaty a dohytkem. Nejlepší země na světě může se dostati za \$3.00 až \$50.00 za akr na lehké splátky. Nechte nás, abychom Vám pomohli dostati farma v Alabamě, kde již rozkošně počasi, kde můžete pěstovati několik úrod každý rok na téže půdě a nabíati hotový trž pro ně. Máme státní podporu a neprodáváme žádné pozemky. Pište o informace a literatura.

Státní Rada Immigrační
Montgomery, Alabama.

K. J. HANAK, říditel rakousko-české kolonie.